

Vlaanderen
is materiaalbewust

RESULTATEN TERREINCONTROLES 2017

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

WWW.OVAM.BE

RESULTATEN TERREINCONTROLES 2017

publicatiedatum / 23.03.2018

DOCUMENTBESCHRIJVING

1 <i>Titel van publicatie:</i>
Resultaten terreincontroles in 2017	3 <i>Verantwoordelijke Uitgever:</i>
OVAM
2	5 <i>Trefwoorden:</i>
Terreincontrole, controles
4 <i>Wettelijk Depot nummer::</i>
D/2018/5024/11	
6 <i>Samenvatting:</i>	
7 <i>Aantal bladzijden:</i> 10	8 <i>Aantal tabellen en figuren:</i> /
9 <i>Datum publicatie:</i>
2018	10 <i>Prijs*:</i> /
11 <i>Begeleidingsgroep en/of auteur:</i> /	12 <i>Contactpersonen:</i>
13 <i>Andere titels over dit onderwerp:</i> /	

U hebt het recht deze brochure te downloaden, te printen en digitaal te verspreiden. U hebt niet het recht deze aan te passen of voor commerciële doeleinden te gebruiken.

De meeste OVAM-publicaties kunt u raadplegen en/of downloaden op de OVAM-website:
<http://www.ovam.be>

* Prijswijzigingen voorbehouden.

INHOUD

1	Inleiding.....	6
2	AFVAL	6
2.1	AEEA / batterijen	7
2.2	Olie, banden, batterijen	7
2.3	Inzameling AEEA	8
2.4	Inzameling afvalolie	8
2.5	Afgedankte voertuigen	8
3	BODEM	9
3.1	Grondverzet – Vragen, meldingen en klachten	10
3.2	TOP's	10

1 INLEIDING

Voor 2017 maakten de inhoudelijke beleidsverantwoordelijken van de OVAM in overleg met de beheersorganismen en beroepsfederaties een jaarplanning op met een aantal doelstellingen en prioriteiten. Zo kregen controles gelinkt aan de hoge milieu impact of het concurrentieel nadeel voor bedrijven die reeds in orde zijn, een hoge prioriteit.

2 AFVAL

De uitgebreide producentenverantwoordelijkheid maakt de producenten (inclusief invoerders), tussenhandelaars en eindverkopers verantwoordelijk voor de producten die ze op de Vlaamse markt brengen, tot in de afvalfase. Het team terreincontrole houdt hier toezicht over. Het systeem is ingevoerd om de negatieve milieu-impact te beperken. Om hieraan te voldoen, hebben de producenten beheersorganismen opgericht: Recupel, Bebat, Febelauto, Recytyre

De controles zijn vooral gericht op het opsporen van free riders (bedrijven die niet zijn aangesloten bij beheersorganismen). In de meeste gevallen is er een milieubijdrage van kracht en moet dit door de invoerder aangegeven worden bij het beheerorganisme. Een uitzondering hierop vormen de afgedankte voertuigen (beheersorganisme Febelauto). Voor afgedankte voertuigen is geen milieubijdrage per verkocht voertuig van kracht, maar is er wel de verplichting om ze in te leveren bij een erkend centrum voor het depollueren, ontmantelen en vernietigen van afgedankte voertuigen.

2.1 AEEA / BATTERIJEN

In 2017 zijn er 3 soorten controles uitgevoerd: free riders Recupel/Bebat, free riders PV Cycle en e-commerce. In totaal is bij 69 % van de gecontroleerde bedrijven een overtreding vastgesteld.

- Free riders Recupel/Bebat

Dit zijn vooral tips via Recupel of Bebat over bedrijven die mogelijk invoeren en moeten aansluiten bij Recupel en/of Bebat (of een individueel plan indienen). Het merendeel van de bedrijven sluit na de controle aan bij Recupel en/of Bebat.

- Zonnepanelen

Specifiek voor de aanvaardingsplicht van zonnepanelen is het beheersorganisme PV Cycle opgericht. Een deel van de producenten of invoerders van zonnepanelen was in 2017 nog niet aangesloten. Deze controles werden als prioritair aangegeven door de sector omdat het een nieuwe aanvaardingsplicht betreft, waarbij het belangrijk is om zo veel mogelijk invoerders te laten aansluiten om geen concurrentieel nadeel te bekomen voor de bedrijven die wel reeds in orde zijn. Het waren in de eerste plaats administratieve controles op afstand. Indien de bedrijven zich na de administratieve controle niet aansloten is een controle ter plaatse uitgevoerd bij een beperkt aantal bedrijven.

- E-commerce

Buitenlandse internetshops die rechtstreeks aan particulieren verkopen dienen eveneens aan te sluiten bij Recupel en/of Bebat of hiervoor een vertegenwoordiger aan te duiden. Er zijn in 2017 een groot aantal administratieve controles op afstand hiervoor uitgevoerd. Deze controles werden als prioritair aangegeven door de sector omdat internetverkoop steeds belangrijker wordt en niet aangesloten bedrijven de markt verstoren. Dit geeft dan een belangrijk concurrentieel nadeel voor de bedrijven die wel reeds aangesloten zijn. Tevens zijn er nog veel bedrijven actief in e-commerce die niet beseffen dat zij ook verplicht zijn om oude toestellen van hun klanten terug te nemen.

2.2 OLIE, BANDEN, BATTERIJEN

Op sommige producten (bijvoorbeeld een scooter) zijn 3 milieubijdragen van toepassing: Recytyre (banden), Valorlub (olie) en Bebat (startbatterij). Het merendeel van de gecontroleerde bedrijven verdelen producten waarin zowel olie, banden en accu's aanwezig zijn. In 2017 was 40 % van de gecontroleerde bedrijven niet in orde. In veel gevallen werden nog niet alle milieubijdragen correct aangegeven. Na de controles hebben alle bedrijven zich in regel gesteld door aan te sluiten bij Recytyre, Valorlub en/of Bebat.

2.3 INZAMELING AEEA

Dit gaat over controles op de correcte inzameling en verwerking van AEEA (afgedankte elektrische en elektronische apparaten). Er werd onder meer door Recupel aangegeven dat er nog steeds veel AEEA op een illegale wijze ingezameld en verwerkt wordt. Deze controles vonden vooral plaats bij schroothandels. Bij 87 % van de gecontroleerde bedrijven zijn er overtredingen vastgesteld (in sommige gevallen gaat over kleine hoeveelheden). Er zijn grote verschillen naargelang de gecontroleerde schroothandels: bij sommige wordt de inzameling van AEEA tussen het schroot sterk ingeperkt, bij andere is er weinig toezicht op het aangeleverde schroot en zit er relatief veel AEEA tussen het opgeslagen schroot (waardoor het AEEA niet wordt gesorteerd en als gewoon schroot wordt verwerkt).

De meest voorkomende overtredingen zijn:

- AEEA tussen het schroot (ook koelkasten);
- AEEA niet overdekt opgeslagen;
- Geen rapportering over het ingezameld AEEA (verplichting), maar toch inzameling AEEA;

2.4 INZAMELING AFVALOLIE

Bij dit soort controles wordt er bij garages nagegaan wat er met de ingezamelde afvalolie wordt gedaan. Deze controleactie werd opgestart omdat er vermoedens waren dat er terug meer afvalolie verbrand wordt dan vroeger en de inzamelcijfers aan het dalen zijn. Reden hiervoor is dat de ophaling sinds 2015 betalend is geworden (vroeger kreeg men meestal een vergoeding). Dit heeft ook een grote milieu-impact. Bij een groot aantal garages is dit via gerichte controles nagegaan. Bij 15 % van de gecontroleerde bedrijven is een overtreding vastgesteld. Bij de vaststelling van olieverbinding is er een proces-verbaal opgesteld.

2.5 AFGEDANKTE VOERTUIGEN

De controles gebeurden vooral bij garages en schroothandelaars: nagaan correcte afvoer afgedankte voertuigen en het al dan niet vaststellen van afbraakactiviteiten. In 2017 was 63 % van de gecontroleerde bedrijven niet in orde.

De voornaamste overtredingen bij de controles voor afgedankte voertuigen in 2017:

1. afgedankte voertuigen – wettelijke afvoertijd overschreden (22,9%)
2. afgedankte voertuigen – voldoet niet aan opslagvoorwaarden (13,6%)
3. geaccidenteerde / niet-rijklare voertuigen - voldoet niet aan opslagvoorwaarden (7,1%)
4. afgedankte voertuigen - behandeling zonder te beschikken over een erkend centrum (6,4%)
afgedankte voertuigen – geen milieuvergunning voor opslag of behandeling (6,4%)

3 BODEM

Het team terreincontrole richt zich wat betreft bodem vooral op grondverzet. Het grondverzet is een procedure die grotendeels buiten de OVAM is georganiseerd. De erkende bodembeheer-organisaties (vzw Grondbank en vzw Grondwijzer) hebben beiden een eigen controle- en beheerssysteem. De handhaving richt zich op het opsporen van free riders en het behandelen van meldingen en klachten over grondverzet.

3.1 GRONDVERZET – VRAGEN, MELDINGEN EN KLACHTEN

Regelmatig krijgen we een vraag binnen of de aangeleverde of de uitgegraven bodem wel voldoet aan de regelgeving van het grondverzet. Bij elke vraag nemen we contact op met de erkende bodembeheerorganisaties om na te gaan of er bij hen iets gekend is rond dat project. We nemen eveneens contact op met de milieudienst van de gemeente of zij ook op de hoogte zijn van die werkzaamheden. Aansluitend beslissen we dan of het opportuun is om een terreincontrole uit te voeren en de nodige vaststellingen te doen. Tijdens onze controle kijken we dan naar de hoeveelheid en samenstelling(en) van de uitgegraven of ontvangen bodem. We bekijken of er stenen en/of bodemvreemde materialen in de partij(en) aanwezig zijn.

3.2 TOP'S

Tijdens een controle bij een TOP (tussentijdse opslagplaats) wordt er nagegaan of de traceerbaarheidsprocedures van het grondverzet worden gevolgd. De aanwezige partijen worden bekeken en de bijhorende documenten worden opgevraagd en bestudeerd. Als bepaalde partijen niet voldoen aan de traceerbaarheidsprocedure sturen we een aanmaning om zich alsnog in regel te stellen, zoniet volgt er een proces-verbaal. Bij 56 % van de gecontroleerde TOP's werd een overtreding vastgesteld.